

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

IV. Catholici quidam Angli martyrium passi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

serit, eo sine ut alios ad Romani obedientiam Pontificis adducat, vel hoc ipsum effecerit, aut alij persuaserit ut quemcumque alterum ad Romanam religionem adducere conetur, eius bona fisco regio cedunt.

Sequuntur leges Capitales,

1. Quicumque dixerit, scripserit, aut quocumque modo etiam rogatus confessus fuerit, Pontificem Romanum Anglicana ecclesia caput esse, aut quancumque in id regnum potestatem habere in rebus Ecclesiasticis, reus sit Criminis lese. Maiestatis, & tamquam proditor puniatur.
2. Eiusdem criminis reus esto, qui ad Pontificem Romanum provocarit, & Pontificias Bullas in Angliam Roma attulerit.
3. Item qui sacra illa munuscula, qualia sunt Agnus Dei, rosaria, calculi benedicti, aut alias res eiusmodi consecratas in regnum apportarit.
4. Qui tertium requisitus, Pontificiam auctoritatem etiam & supremam in causis Ecclesiasticis regina potestatem agnoscere recusarit, eiusdem criminis reus esto.
5. Nec non qui Reginam schismaticam aut heticam esse dixerit scripserit, aut alio quocumque modo asseruerit.
6. Qui quamcumque personam ad Romana Ecclesia unionem reduxerit.
7. Qui eidem reconciliari se passus fuerit.
8. Qui cuiumque persona cum Romana Ecclesia reconciliationem procurarit.
9. Qui cuiumque ut se reconciliat, auctor fuerit, etiamsi eam reconciliationem ipse non procurarit.
10. Qui alteri persuaserit, in rebus Ecclesiasticis Papa obediendum esse.
11. Itemque illo qui persuaderi id sibi passus fuerit.
12. Et qui ut alij id persuadeatur procurarit aut consilium dederit.
13. Qui posthac in Pontifici futurum se obedientia promiserit.
14. Quicumque sacerdos Regina subiectum absoluerit.
15. Qui absolventi in Anglia potestatem habuerit, etiamsi ea non utatur.
16. Qui eam potestatem habere se iactarit, etiamsi non habeat.
17. Qui a sacerdote vel praua vel non praua petitione absolutus fuerit.
18. Qui aliam absoluit procurarit.
19. Qui consilium dederit, etiamsi absolutionem non procurarit.

20. Qui ut alium qui absoluat, consuluerit aut procurarit.

21. Qui a religione in Anglia iam vigente alium dehortatus fuerit, eo sine ut Pontifici praestetur obedientia.

Ecce tibi omnium quae umquam fuerunt, iniquissime in Anglia de religione & rebus Ecclesiasticis latae leges: quae etsi ruinoso admodum, vel nullo potius nitentur fundamento, seueritate tamen in transgressores facta inquisitione, multo seuerius ac crudelius exsequutioni demandatae fuerunt. Supplicij vero forma sic habet. Dam-natus crati supinus impositus, ad supplicij locum productus, & collo in laqueum inserto aliquam diu ad patibulum suspensus, inciso fure semivivus demittitur: mox sentienti adhuc virilia absciuntur, inde aperto ventra intestina extrahuntur, & in ignem proiciuntur. Tandem amputato capite, corpus in quatuor partes dissectatur, eaque celebrioribus, urbis locis horribili spectaculo suspenduntur: boni interim omnibus fisco addictis, & si nobili sint familia, Nobilitatis insignibus destractis. Vides, quod nihil profecto crudelius est haeretico in alios potestatem habente, utpote in quibus nihil omnino est Christianae humanitatis: qua feritate ita sunt imbuti, ut si Catholici deficiant tunc eadem in seipso quoque grassentur. Novi isti Neronis & Christiani nominis persecutores in Anglia Catholicorum sanguinem ita sitiebant, ut eo tinctus Tamesis saepe colorem mutarit. Interim tamen iidem cum Catholicis quos funditus extinctos cupiebant, multo quam erat mitius agi clamabant. Quod si mille novorum tormentorum suppliciorum formas, tum infinitam hominum ob Catholicam religionem varijs cruciatibus sublatorum multitudinem enumerare hic velim; quavis Hiade manus, & cui nihilominus quotannis accessio aliqua fieri posset, opus mihi molendum foret. Neque inter barbaras Indorum nationes, neque apud Margaiates & Toupinabautios, neque inter Turcas & Arabes unquam tot tamque crudelia facinora designata leguntur, qualia in Anglia inter Christianos, si modo Christiani dicendi sunt quorum crudelitas & tyrannis nullo modo satari potest.

IV. Verum ut ex quamplurimis paucos aliquot recenseam, Anno MDLXXVII. Cethbertus Mavus presbyter, primus ex seminarijs Anglicanis martyrium obiit. Anno sequenti Ioannes Nel-

sonus

sonus idem martyrium sustinuit, eo quod etiam ex Calvini doctrina, Reginam hæreticam esse dixisset Anno MDLXXX. Gulielmus Tirvitus, Clarissimi viri Roberti Tituti equitis aurati filius primogenitus, religionis Catholicæ causa comprehensus, quod in sororis nuptiis missam audivisse diceretur, in turrim coniectus est. Robertus Tirvitus Gulielmi frater, eadem de causa captus; & licet vehementer ægrotaret, nulla tamen intercessione aut fidei sponione obtinere potuit, ut in turrim non conijceretur, unde paulo post mortuus est. Erant hoc ipso tempore in hoc eodem carcere Hiberni proceres Catholici, Archiepiscopus Armacanus, Comites Kilderensis, & Clanricandensis, Baro Delvinus, Nugentus item, Meusque nobiles, Rudolphus Cervinus, Thomas Coramus, Robertus Jonsonus, Lucas Kirbæus presbyteri, Nicolaus etiam Roscarocus, & Henricus Ortonus laici nobiles, ex alijs carceribus in Turrim perducti. Thomas Coramus & Lucas Kirbæus presbyteri, Scavingeri filiam ad unam horam & amplius passi; ex quo prior copiosum sanguinem è naribus emisit. Rudolphus Cervinus, & Robertus Jonsonus presbyter, equulei tormento gravissimè vexati. Rudolphus Cervinus iterum equuleo subijcitur. Joannes Bosgravius Societatis Jesu, & Joannes Hartus presbyteri, Joanes etiam Paschalis nobilis laicus, ex alijs carceribus in hunc commutantur. Idem Joannes Hartus postquam dies quinque in terra decubisset, ad equulei cruciatum deductus est; idem factum Hentico Ortono.

Anno Domini 1581. Christophorus Tomsonus presbyter gravis, in Turrim deductus, eodem ipso die equuleo subiectus est. Nicolaus Roscarocus nobilis laicus equuleo tortus. Joann. Paschalis & Herramus Stevenus laicus, tormentorum metu adducti, ut in publico conventu, nonnulla contra fidem profiterentur, nominatim se hæreticorum sacra adire velle, insequente die ad aliorum alleccionem, liberi dimittuntur. Eodem die, eodemque conventu, Odoenus Hop-tonus, Turris præfectus, cum eos militum vi ad ecclesiam pertaxisset, publicè protestatus est, se neminem in suo castro habere qui libenter ecclesiam protestantium non adiret. Joannes Nicolaus Minister antea Calvinianus, postea fide Catholicus ut quasi Roma rediens, & à fide excidens alios ad ruinam induceret exemplo, ultro se offerens ab hæreticis capitur & in Turrim conijcitur; ad quem Ministri statim

ramquam cum eo argumentum acturi, accedunt; ille autem ad diem statutum fidem Romanam abiurat, & concionatoris munus contra Catholicos assumit, liberque statim dimittitur. Idem Nicolaus suggestum conscendit, in Romanum Pontificem, (cuius expensis se aliquot annis Romæ vixisse iactitabat) invehitur, omnes captivi ad eum audiendum vi pertrahebantur, quem tamen debacchantem aliquoties interruperunt, & finita concione communibus vocibus exagitarum, exploderunt. Atque ab hoc tempore ad festum usque Pentecostes sequentis, singulis Dominicis ac festis diebus custodum sive militum manibus, abrepti sunt ad conciones hæreticas, quæ à ministris ad hoc designatis fiebant, audiendas; quot semper è suggestu discedentes præsentem populo, mendaciorum convincebant, & ad disputationem provocabant, exclamante interim & tormenta minitante Hop-tono præfecto, ni tacerent. Id sane est Libertatem conscientiarum dare & vregere, pudeat tam splendide mentiri. Thomas Brucous laicus collegii Romani paulo ante alumnus, in porta captus & ad Turrim adductus, in lacu ad menses 5, detinetur. Georg. Duttonus laicus ex alio carcere in Turrim perlatus cruciatuum metu post 64 dies hæreticorum postularis ex parte consentit; ut adiret eorum sacra: licet aperte profiteretur, se ipsorum communionem nunquam accepturum, ea tamen conditione libertate donatur. Ioan. Nicolaus iterum parata pro concione invehitur, pulpitem conscendit, cuius honestandi causa nonnulli proceres, alijsque nobiles aulici, affuerunt; sed ille tam ineptè se gessit, ut eos puduerit, & Coramus presbyter mira spiritus libertate, gravissimè eos officij sui admonuit, quæ res mortis suæ deinde accelerandæ causa fuisse putatur, Nicolaum tamen omnes ex eo die contempserunt. Post Nicolaum diversi ministri varijs temporibus inducti fuerunt, qui vicissitudine quadam coram conviciarentur, singulis enim concionibus dum persuadere volebant, seditiosos, rebelles, idololatrias, ac perduelles appellabant. Alexander Briantus presbyter ex alio carcere, ubi siti ferè enectus fuerat, in turrim conijcitur, compedibusque gravissimis per duos dies oneratur. Tunc aciculi acutissimi sub unguem ei immissi fuerunt, ut confiteretur quo in loco P. Personium vidisset.

disset, quod fateri tamen constantissime recusa-
vit. Idem Briantus in lacum coniecit, indeque
post octo dies retractus est ad equuleum, quem
passus est omnium gravissimum hoc ipso die se-
mel & die postero bis, ex ipsius tamen ore post au-
ditum se nihil quicquam doloris sensisse in ulti-
ma hac corporis sui dissensione, cum maximè sa-
virent tortores, ut ingentes ei afflictiones inferret.
Joannes Prynus presbyter, proditorum cuiusdam
Elioti, quem ille plurimis beneficijs affecerat, ca-
pitur, eodem etiam die Joannes Schirtus, & Geo-
rgius Godsalvus presbyteri comprehensi, omnes in
turrim conijciuntur.

Ceteros vero omnes quis enumeret? Quæ-
cumque horribilia tormenta, quoscumque cru-
ciatus exquisitissimos, quoscumque carceres spur-
citate & horroris plenos cogitatione quis sibi fig-
gat, vix tamen eorum quæ Catholici in Anglia
passi sunt, vel minimam partem assequetur. Infi-
niti certe Prælati, Doctores & Confessores in car-
ceribus passim mortui sunt: qui etsi olim ad nul-
lum alium usum destinati fuerint, quam ut pro-
ditorum & scelestorum hominum essent custo-
diæ, tum tamen omnis generis, sexus & ætatis
hominibus, eo tantum quod Catholicam profite-
rentur religionem, pleni erant. In Briduelum car-
cerem olim meretricum custodiæ assignatum, hon-
estissimæ matronæ & virgines conijciebantur,
inter quas iuvenula quædam Tonsonia nomine,
miram constantiam præstitit. In Cornubia
provincia carcer est, in quo captivis præter pa-
nem benevolentiam & aquam sicu corruptam ni-
hil præbitum fuit. Idem dum Londinum (quæ
urbs centum leucis inde distat) deducuntur, equis
macilentis per caudas invicem connexis sine fræ-
no, sine sella impositi, cruribus infra equi ven-
trem, & manibus ad tergum colligatis abripien-
tur: qua iter facerent, à vulgo passim irrisi, & iniu-
rijs affecti. O præclaros conscientiarum Liberarum
patronos!

V. Inter alios P. Patesonus, in Collegio Rhe-
mensi educatus, in eodem carcerem cum septem
furibus detrusus fuerat: quos ille oratione sua &
admonitione ita convertit, ut ad supplicium
producti, fidem Catholicam omnes constantem ad
extremum usque spiritum professi sint. Quæ de re
accusatus ille & crudelissime tortus, inter
summos cruciatus animam Deo placide red-
didit. Tres præterea ex eodem Collegio sa-
cerdotes, & duo Nobiles laici, quod cum

ijs communicassent, extremo supplicio Londi-
ni affecti sunt. Nobilis etiam femina Coplæi fi-
lia, cum alio Nobili capitis pœnam luerunt, quod
Catholicum sacerdotem hospitio suscepissent,
& quamvis vitæ gratia ipsis facta esset, in
Calvinisticam Synagogam frequentare vellent,
ut tamen ea gratia uterentur, adduci non po-
tuerunt. Tres filias Helenam, Catharinam, &
Mariam, quarum maior natu vir. XVI. ætatis
annum attingerat, matrona quædam nobilis, A-
lano Cardinali cognatione iuncta, habebat: quæ
quum accepisset Edmundum Trafordum Regi-
emissarium, pervicacem Calvinistam brevi affore,
& grave periculum quum ob generis splendorem,
tum opes (quas emissarij isti unice venantur) sibi
imminere intelligeret, spiritualibus armis, &
in primis sacro illo viatico munita in tutum locum
se recepit, relictis domi filiabus, quibus in-
noxiam ætatem præsidio fore sperabat. Nec mo-
ta. Domus omnis ab hæreticis perquiritur, filia
ubi mater sit rogatur. Quam ut proderent, quum
nullis precibus aut minis adduci possent, metue-
rent vero ne cruciatibus subiectæ fateri cog-
erentur, clanculum noctu & ipsa discedunt, &
quatuordecim dierum confecto itinere, tandem
ad matrem perveniunt: cum qua in Galliam tra-
jicientes, Rhemos ad cognatum suum Alanum
conferunt. Unius ex proceribus, Morganti no-
mine, uxori, ob Catholicam fidem accusatæ, Re-
gina impunitatem promiserat, si modo templum,
dum concionem haberent Protestantes, raptim
veller transcurrere: quæ quum respondisse, mal-
le se mille vitas perdere quam quidquam in Ca-
tholicæ religionis præiudicium facere, multorum
annorum carcere gravissimisque molestijs exerci-
ta fuit & defatigata. (a) In festo Paschatis tres i-
dem femina, cum sacerdote qui Missam celebra-
rat, captæ, & ludibrij causa per frequentissimas pla-
teas, & ille quidem sacris indutus vestibus, tradu-
ctæ & in carcerem detrusæ, ex legis præscripto
multam persolverunt: ex quibus una Clichera,
quod mira constantia respondisset, crudeli mortis
genere extincta fuit, inter duas tabulas saxorum
pondere exanimata.

VI. Imprimis vero Religiosorum conventus in
Angliæ regno magnas sustinebant calamitates, a-
deo vix quatuor, omnes inde in Belgium trans-
fugerint, Franciscani nempe & Carthusienses: tum

X

duz

a Vid. hist. Holings. Anno 1574.